

Milieueffectrapportage Golfbaan Lagerwoude

Startnotitie m.e.r.

Definitief

Fortis Vastgoed Ontwikkeling BV

Grontmij Nederland bv
Waddinxveen, 22 oktober 2008

Verantwoording

Titel : Milieueffectrapportage Golfbaan Lagerwoude
Subtitel : Startnotitie m.e.r.
Projectnummer : 210422
Referentienummer : 99088137
Revisie : D1
Datum : 22 oktober 2008

Auteur(s) : M. Vrij Peerdeman, F.B.H. Dercksen
E-mail adres : matthijs.vrijpeerdeman@grontmij.nl
Gecontroleerd door : F.B.H. Dercksen
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : R.J. Jonker
Paraaf goedgekeurd :

Contact : Coenecoop 55
2741 PH Waddinxveen
Postbus 190
2740 AD Waddinxveen
T +31 182 62 55 00
F +31 182 62 55 10
midwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

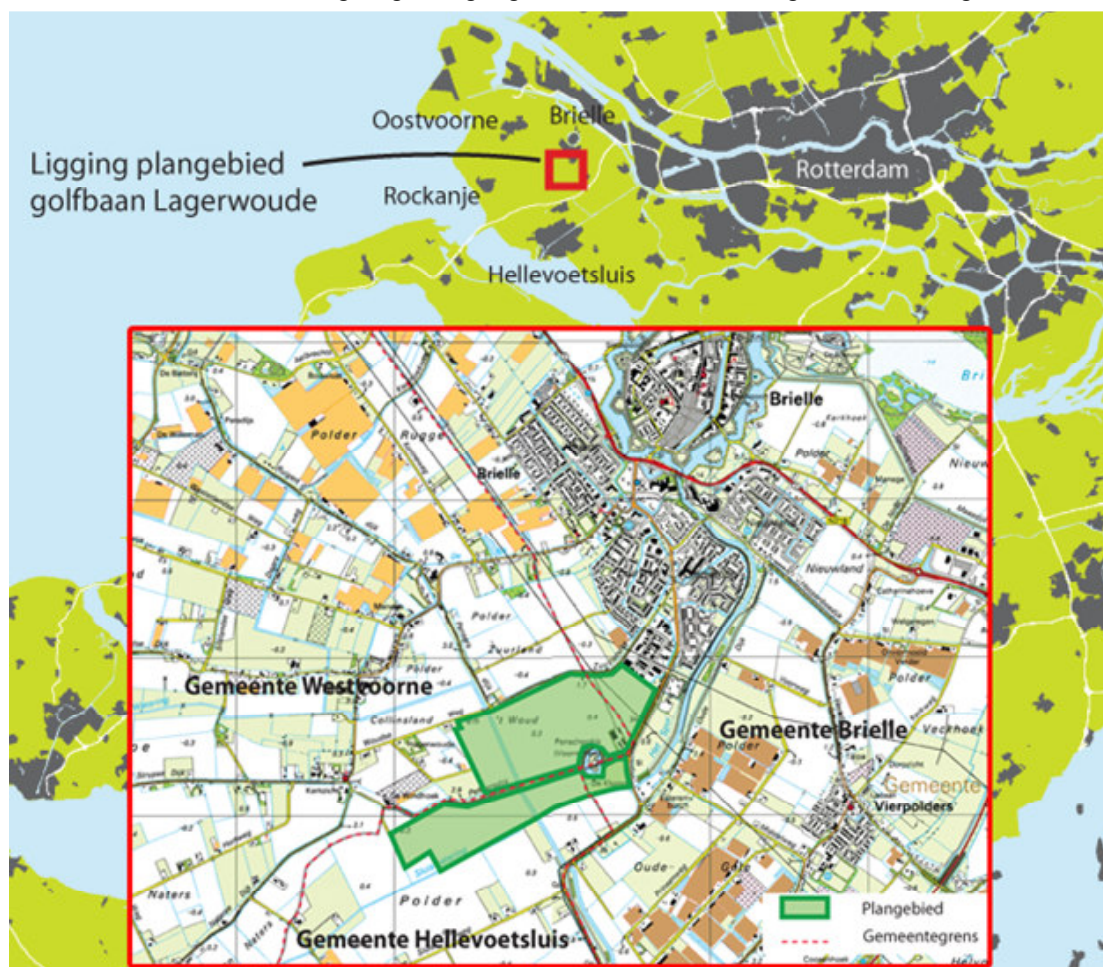
1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	De m.e.r.-procedure	6
1.3	Doel van de startnotitie	6
1.4	Inpraak	6
1.5	Leeswijzer	7
2	Probleemstelling, doelstelling en beleidskader.....	8
2.1	Probleem en doelstelling.....	8
2.2	Beleidskader	8
2.2.1	Algemeen	8
2.2.2	Bebouwing	9
2.2.3	Cultuurhistorie en archeologie	10
2.2.4	Ecologische verbindingzones.....	11
2.2.5	Openbaarheid	12
2.2.6	Waterberging.....	12
2.2.7	Verkeer.....	13
2.2.8	Bestemmingsplannen Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis.....	13
2.2.9	Aandachtspunten voor het ontwerp vanuit het beleidskader.....	13
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven en varianten.....	15
3.1	De voorgenomen activiteit	15
3.2	Alternatieven	16
3.2.1	Nulalternatief	16
3.2.2	Basisalternatief	16
3.2.3	Golfalternatief.....	16
3.2.4	Voorkeursalternatief	17
3.2.5	Meest milieuvriendelijk alternatief	17
4	Omgevingsanalyse	18
4.1	Algemeen	18
4.2	Ruimte gebruik	18
4.3	Bodem en water	18
4.4	Natuur	19
4.5	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	19
4.5.1	Landschap.....	19
4.5.2	Cultuurhistorie	19
4.5.3	Archeologie	19
4.6	Ontsluiting en verkeer	20
5	Beoordelingskader MER.....	22
5.1	Algemeen	22
5.2	Ruimtegebruik	22
5.3	Bodem en water	22
5.4	Natuur	22
5.5	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	22
5.6	Ontsluiting en verkeer	22

5.7	Geluid, lucht en externe veiligheid	22
6	Procedure.....	23
6.1	Algemeen	23
6.2	Inspraak op de startnotitie.....	23
6.3	Richtlijnen.....	23
6.4	Milieueffectrapport	23
6.5	Aanvaarding van het MER	23
6.6	Inspraak en toetsingsadvies	24
7	Literatuur- en begrippenlijst	26
7.1	Gebruikte literatuur	26
7.2	Gebruikte begrippen	26

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Fortis Vastgoed BV wil een gebied van circa 100 ha op Voorne transformeren van agrarisch gebruik naar recreatief gebruik. Het gaat om een gebied binnen drie gemeenten: Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis. De gewenste nieuwe functie is een golfbaan, in combinatie met woningen en golfgerelateerde bebouwing. De golfbaan zal bestaan uit een 18 holes baan, een 9 holes oefenbaan, een drivingrange en golfgerelateerde voorzieningen zoals een golfhuis.

Figuur 1.1 Ligging plangebied

In de huidige situatie zijn de gronden in agrarisch gebruik. In het plangebied staat één boerderij, die sinds enkele jaren niet meer in gebruik is. De ontwikkeling van de golfbaan past niet binnen de bestemmingsplannen van de gemeenten Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis. Het betreft de volgende bestemmingsplannen:

- Westvoorne: bestemmingsplan Landelijk Gebied Westvoorne, op 29 mei 2007 vastgesteld door de gemeenteraad en op 29 januari 2008 goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.
- Brielle: Bestemmingsplan landelijk gebied, goedgekeurd door de gemeenteraad op 13-03-2007 en gedeeltelijk goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 13-11-2007;
- Hellevoetsluis: Bestemmingsplan Buitengebied, 1997.

De ontwikkeling van de golfbaan kan juridisch mogelijk worden gemaakt met een herziening van het bestemmingsplan of het doorlopen van de procedure voor een projectbesluit. In overleg met de drie gemeenten is besloten over te gaan tot voorbereiden van een herziening van de bestemmingsplannen in de vorm van één intergemeentelijk bestemmingsplan voor het betreffende plangebied en daarmee geen gebruik te maken van de mogelijkheid van de projectbesluitprocedure.

Definitieve besluitvorming over het al dan niet toestaan van de ontwikkeling vindt plaats op basis van het op te stellen milieueffectrapport (MER).

1.2 De m.e.r.-procedure

De vaststelling van het bestemmingsplan voor de ontwikkeling van een golfbaan in een gebied van meer dan 50 ha leidt tot een m.e.r.-plichtig besluit (Besluit m.e.r., bijlage C). Het plangebied van onderhavig initiatief is groter dan 50 ha. Dit houdt in dat voor de aanleg van deze golfbaan de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.)¹ moet worden doorlopen. Hiervoor moet een milieueffectrapport (MER)² worden opgesteld. Omdat de bouw van woningen onderdeel uitmaakt van het project, zullen deze in het MER meegenomen worden.

Het betreft een inrichtings-MER: een MER dat zich richt op de locatie van de golfbaan en de woningen en waarin alternatieven op het gebied van landschappelijke inpassing, inrichting en ontsluiting worden beschreven en vergeleken.

Het doel van het MER is het geven van inzicht in de relevante milieueffecten die het gevolg zijn van het realiseren van de golfbaan en de woningen. Het milieubelang krijgt daarmee, naast de andere belangen, een volwaardige plaats in de besluitvorming.

In de m.e.r.-procedure treden de gemeenteraden van Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis op als bevoegd gezag (BG). Gemeente Westvoorne treedt daarbij op als coördinerend BG. Fortis Vastgoed BV is de initiatiefnemer (IN).

1.3 Doel van de startnotitie

De m.e.r.-procedure is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer (Wm). De eerste formele stap in de m.e.r.-procedure wordt gevormd door het indienen van deze startnotitie door de initiatiefnemer (Fortis Vastgoed BV) bij het bevoegd gezag (de gemeenten Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis).

De startnotitie geeft inzicht in de aard, omvang en locatie van de voorgenomen activiteit. Daarnaast wordt aangegeven welke alternatieven worden onderzocht en wordt een indicatie gegeven van de te verwachte milieugevolgen. De startnotitie maakt duidelijk aan de gemeenteraden, de inwoners van de gemeenten Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis, belangengroepen, de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie-m.e.r.) en de wettelijke adviseurs, wat verwacht kan worden van het op te stellen MER.

1.4 Inspraak

Op de startnotitie is gedurende zes weken inspraak mogelijk. In deze weken kunnen wensen ten aanzien van de inhoud van het MER schriftelijk kenbaar worden gemaakt.

In deze periode zal ook een inspraak- en informatiebijeenkomst worden gehouden. Tijdens deze bijeenkomst is ook mondelinge inspraak mogelijk.

Let wel: de inspraak is in deze fase niet gericht op het inventariseren van meningen voor of tegen de voorgenomen activiteit. Het gaat om het aangeven van specifieke lokale informatie die voor insprekers belangrijk is, of het aangeven van specifieke varianten of effecten die onderzocht zouden moeten worden.

De inspraakreacties zullen worden betrokken bij het opstellen van de richtlijnen voor het MER, die door de gemeenteraden zullen worden vastgesteld. Deze richtlijnen vormen als het ware de inhoudsopgave, aan de hand waarvan het MER zal worden opgesteld.

¹ m.e.r. = de procedure van de milieueffectrapportage

² MER = het milieueffectrapport

Inspraakreacties kunnen gedurende de inspraakperiode worden ingediend bij:

Gemeente Westvoorne
t.a.v. de L.J. heer Dorst
Postbus 550
3235 ZH Rockanje

Wanneer het MER gereed is, is er weer een gelegenheid tot inspraak. Deze inspraak zal samenvallen met de inspraak in het kader van de herziening van de bestemmingsplannen.

Voor een beschrijving van de procedure na indiening van de startnotitie wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van deze startnotitie.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft probleemstelling, doelstelling en het beleidskader van de voorgenomen aanleg van de golfbaan en woningen; ook wordt ingegaan op vraag en aanbod in de golfsport. In hoofdstuk 3 wordt de voorgenomen activiteit beschreven en wordt aangegeven welke alternatieven in het MER worden onderzocht. Hoofdstuk 4 beschrijft kort de huidige situatie van het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt aangegeven welke effecten in het MER in ieder geval beschreven worden. Hoofdstuk 6 beschrijft het verdere verloop van de procedure na het indienen van de startnotitie.

2 Probleemstelling, doelstelling en beleidskader

2.1 Probleem en doelstelling

Golf is de snelst groeiende sport in Nederland. Het aantal golfbanen is de afgelopen vijftien jaar verdrievoudigd en de verwachting is dat in 2010 het aantal mensen dat de golfsport beoefent is gegroeid tot 350.000 à 400.000. Naast de grote groep senioren die mede door het golfen langer fit en gezond blijven is er groeiende interesse van jongeren voor deze sport.

Niet alle nieuw geregistreerde golfers zullen ook intensief gebruik maken van de golfbanen. Toch wordt door de NVG geschat dat er jaarlijks ruimte is voor 4 tot 6 nieuwe golfbanen in Nederland. Omdat de ontwikkeling van het aantal golfbanen achter blijft bij de toename van het aantal golfers leidt dit tot grote drukte op de bestaande golfbanen in de regio en tot lange wachtlijsten.

Voor de ontwikkeling van golfbaan Lagerwoude is een marktonderzoek uitgevoerd in de regio Brielle (Jol Golf Design, 2007). Om een beeld te krijgen van de behoefte in de regio Brielle is binnen een straal van 20 kilometer (hemelsbreed, ca 30 minuten reistijd) rondom Brielle gekeken naar de populatie en het aantal golfbanen. Globaal wordt gesteld dat circa 1,5% van de populatie binnen dit gebied golfer is. De participatiegraad zal naar verwachting binnen 5 jaar (uiterlijk 10 jaar) groeien naar 2%. Met een populatie van 657.130 personen (2007) betekent dit dat er binnen het gebied een theoretische participatie is van 9.857 personen (1,5%) en een potentiële groei op termijn naar 13.143 personen.

Binnen de straal van 20 kilometer bevinden zich golfaccommodaties die deels in de lokale en regionale behoefte voorzien. Tevens is sprake van enkele nieuwe initiatieven (Rhoon en Oudenhorn) waarvan onduidelijk is of en wanneer deze gerealiseerd zullen worden. Uit het marktonderzoek blijkt dat binnen een straal van 20 kilometer 5 golfbanen met circa 4.500 vaste gebruikers aanwezig zijn. Dit is in verhouding tot het aantal (potentiële) spelers betrekkelijk laag.

In het marktonderzoek is meegenomen dat een 18 holes golfbaan circa 1000 vaste gebruikers kan accommoderen. Tevens is rekening gehouden met het feit dat het noordelijk potentiële verzorgingsgebied terughoudend moet worden ingeschat vanwege de natuurlijke grens van de Maas.

Alle bovengenoemde gegevens samengevat wordt in het marktonderzoek geconcludeerd dat er plaatselijk voldoende ruimte is voor een volwaardige 18 holes en 9 holes par 3/4 baan.

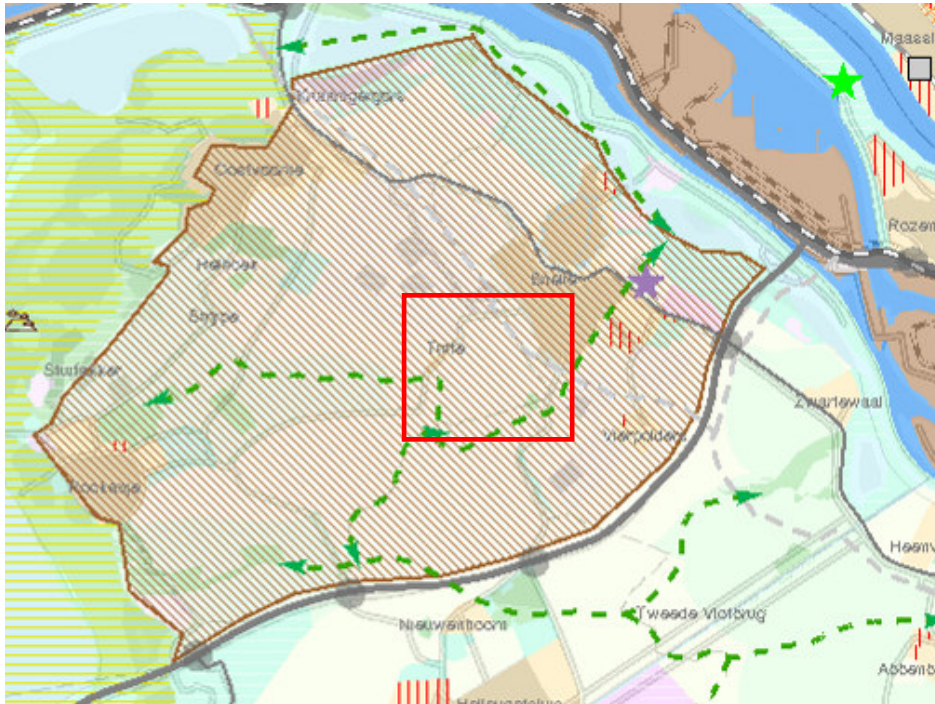
2.2 Beleidskader

2.2.1 Algemeen

Basis van het beleidskader is het streekplan RR2020 en de daarbij behorende streekplanuitwerking Voorne-Putten. Het RR2020 is eind 2005 door zowel de Provinciale Staten van Zuid-Holland als de Regioraad van de stadsregio Rotterdam vastgesteld en heeft de status van zowel een streekplan als een regionaal structuurplan. Met het RR2020 wordt beoogd meer kwaliteit, meer variatie en meer tempo te brengen in de regionale ontwikkeling. Dit gebeurt op basis van 10 hoofdpunten. Deze hoofdpunten zijn in het Uitvoeringsprogramma van het RR2020 uitgewerkt in een aantal programma's en projecten.

In het RR2020 is Voorne onderdeel van de Zuidflank van de regio. In de Zuidflank gaat het om het uitbuiten van de relatief perifere positie in de Zuidvleugel en de aansluiting op de Rijn-Schelde Delta. Daarmee wordt zowel het versterken van het landschap van Voorne-Putten als het logistiek-industrieel complex van de haven bedoeld. De landschappelijke ontwikkeling krijgt vorm in landschapsinvesteringen op Voorne-Putten.

In de onderstaande figuur (2.1) is een deel van de streekplankaart van het RR2020 weergegeven. Op de kaart is te zien dat de locatie van de beoogde ontwikkeling van de golfbaan Lagerwoude (rode kader) in een gearceerd gebied ligt. Dit gearceerde gebied geeft aan dat voor dat gebied een streekplanuitwerking volgt.

Figuur 2.1 Uitsnede van de streekplankaart van het RR2020

Deze streekplanuitwerking heeft plaats gevonden in Streekplanuitwerking Voorne (Provincie Zuid-Holland en Stadsregio Rotterdam, maart 2007). In deze streekplanuitwerking wordt onder andere de besluitvorming over twee golfbanen nader uitgewerkt en vastgesteld. Eén van de twee locaties voor de golfbanen, “Golfbaan Middengebied”, betreft de locatie van Lagerwoude. De andere locatie betreft een golfbaan tussen Hellevoetsluis en Oudenhorn. In het kader van de streekplanuitwerking Voorne is een Strategische Milieubeoordeling (SMB) uitgevoerd. Daarin zijn de twee golfbanen die in de streekplanuitwerking mogelijk gemaakt worden op hoofdlijnen beoordeeld en met elkaar vergeleken. Mede op basis van deze SMB zijn in de streekplanuitwerking een aantal specifieke randvoorwaarden opgenomen voor de inrichting van de “Golfbaan Middengebied”. Deze zijn per thema hieronder opgenomen.

2.2.2 Bebouwing

Het projectgebied ligt in het agrarische gebied. Ten aanzien van bebouwing is in de streekplan-uitwerking het volgende opgenomen: *Op het terrein kan alleen golfgerelateerde bebouwing gerealiseerd worden zoals een clubhuis. Deze bebouwing dient gerealiseerd te worden nabij de huidige agrarische bedrijfsgebouwen, tegen het bedrijventerrein van Brielle. Overtollige agrarische bebouwing (schuren) dient gesloopt te worden.*

In aanvulling op het uitwerkingsplan is met de provincie en Stadsregio Rotterdam overeengekomen dat gebruik gemaakt kan worden van een projectgerichte toepassing van een tweetal uitzonderingsregels, namelijk de regels omtrent Nieuwe Landgoederen en de Ruimte voor Ruimte regeling.

De regeling Nieuwe Landgoederen is er op gericht de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en nieuwe – voor het publiek toegankelijke – natuur te realiseren met private middelen. Samengevat houdt de regeling in dat het mogelijk wordt gemaakt voor een particulier om een landhuis te bouwen op een landgoed van minimaal 5 hectare. Van deze 5 hectare moet 90% openbaar toegankelijk zijn door de aanleg van wandelpaden. De resterende 10% vormt de huiskavel, waarvan maximaal 20% bebouwd mag worden met maximaal één landhuis met maximaal drie wooneenheden.

In de specifieke situatie van de golfbaan Lagerwoude is er in overleg met de stadsregio Rotterdam voor gekozen in plaats van landhuizen lage vrijstaande woningen toe te passen. Vanwege de wens om het gebied open te houden wordt de bebouwing geclusterd achter de huidige boerderij.

Op basis van deze uitgangspunten is voor het plangebied van de golfbaan (waarin maximaal 22,5 hectare openbaar toegankelijk terrein mogelijk is) berekend dat er door deze regeling 15 wooneenheden gebouwd kunnen worden. Dit brengt met zich mee dat in het plangebied minimaal 22,5 hectare openbaar toegankelijk gebied moet worden ontwikkeld.

De Ruimte voor Ruimte regeling voorziet in het compenseren van gesloopte bedrijfseenheden in het landelijk gebied. De regeling voorziet in compensatie voor sloop van minimaal 1000 m² bedrijfsbebouwing met 1 woning met een maximum van 3 woningen en het herbestemmen van de bedrijfswoning tot burgerwoning. In het plangebied staat de boerderij Lagerwoude met bijbehorende opstallen. Deze hebben gezamenlijk een oppervlak van 3557 m². Bij sloop van alle bebouwing (met uitzondering van de voormalige boerderij met aangrenzende schuur, samen circa 600 m²) mogen er 4 woningen worden teruggebouwd. Daarin is inbegrepen dat de boerderij wordt omgevormd naar burgerwoning.

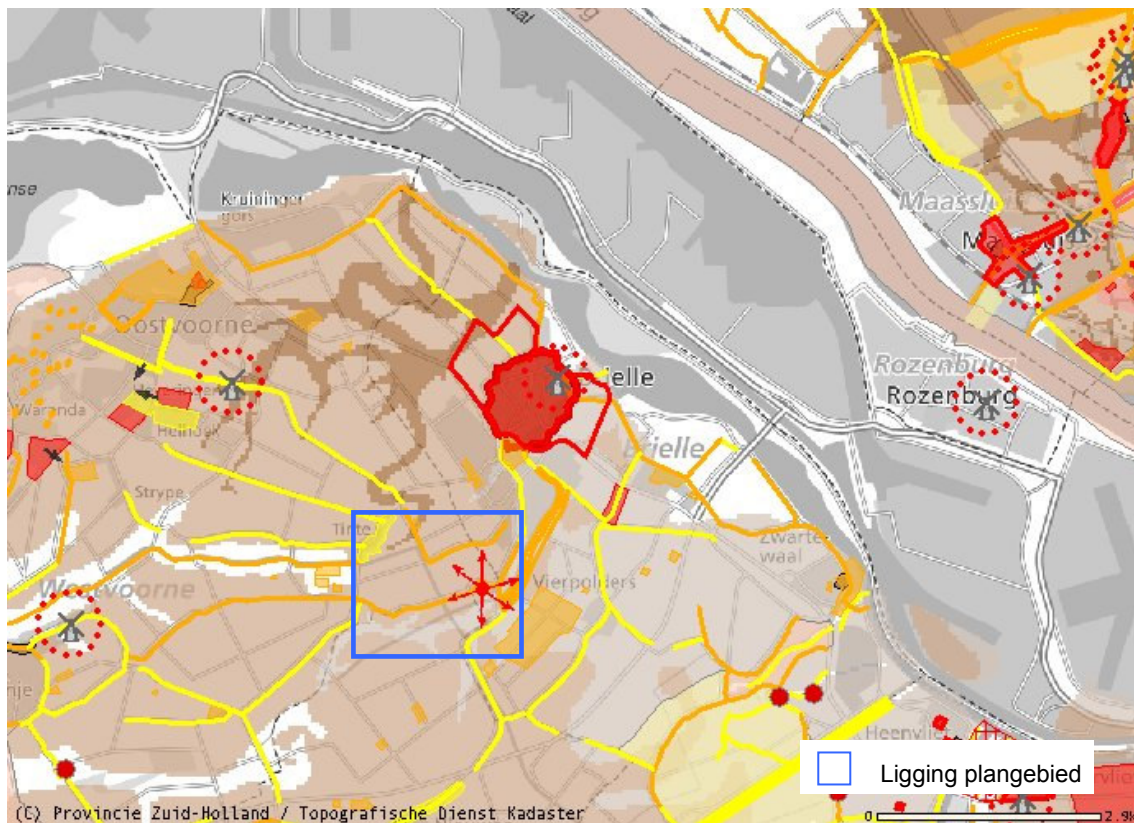
Op basis van de twee regelingen zijn 19 ruime grondgebonden woningen gepland in combinatie met de golfgerelateerde bebouwing. De bestaande boerderij inclusief achterliggende schuur zal ingezet worden als golfgerelateerde bebouwing met een nader te bepalen bestemming.

2.2.3 Cultuurhistorie en archeologie

In Nota Belvédère (VROM, OCW, LNV en V&W, 1999) ligt het plangebied in het Belvédèregebied Voorne/Brielle/Bernisse. Met de Belvédèregebieden wordt uitdrukking gegeven aan de grote waardering voor het bestaande landschap, de daarin aanwezige cultuurhistorisch interessante patronen en archeologische waarden. Uitwerking van de Belvédèregebieden gebeurt op provinciaal niveau, bij de provincie Zuid-Holland door middel van de Cultuurhistorische hoofdstructuur. Op nationaal niveau zijn in Nota Ruimte (VROM, 2005) delen van de Belvédèregebieden overgenomen in Nationale landschappen. Het Belvédèregebied Voorne/Brielle/Bernisse is hierin niet overgenomen.

Ondanks dat het gebied geen onderdeel uitmaakt van een Nationaal landschap, bevinden er zich diverse cultuurhistorische en archeologische waarden. Dit is goed te zien op de Cultuurhistorische hoofdstructuur van de provincie Zuid-Holland (zie figuur 2.2). In en rondom het plangebied (blauwe kader) liggen enkele historisch-landschappelijke lijnen van “(redelijke) hoge waarde”. Daarnaast ligt fort Penserdijk met zijn schootsveld binnen een deel van het projectgebied. Dit fort is cultuurhistorisch van “zeer hoge waarde”. Het gebied heeft een middelhoge trefkans van archeologische waarden. Ten aanzien van cultuurhistorie en archeologie is in de streekplannuitwerking het volgende opgenomen:

De aanwezigheid van een fort van de vroegere Stelling van de Maasmonding en Haringvliet vraagt om zorgvuldige omgang met de openheid. Voor het fort is een schootsveld van 700 meter gedefinieerd. Het schootsveld van het fort mag niet worden benadeeld door opgaande beplanting of bebouwing. Met zichtlijnen vanaf het fort kan hier op ingespeeld worden. Dit is geen hard begrensde gebied met zware inrichtingseisen zoals een molenbiotop. Maar vanuit het provinciale beleid is er wel degelijk de noodzaak om zeer terughoudend te zijn met opgaande elementen. Minimaal zouden in het terrein duurzaam een aantal lange zichtlijnen vanaf het fort zichtbaar moeten blijven. Daarnaast zouden in deze zone van 700 meter geen kunstmatige heuvels hoger dan 2 meter aangebracht mogen worden om het fort prominent zichtbaar te houden. Ook de dijken moeten als afzonderlijke elementen herkenbaar blijven: dus geen heuvels of opgaande beplantingen hier tegenaan situeren. In de rest van het gebied zou terughoudend moeten worden omgegaan met opgaande beplanting om de karakteristieke openheid van de polder te behouden. Voor de inpassing van het fort in het ontwerp van de golfbaan dient overlegd te worden met de Rijksdienst voor de Archeologie, Cultuurlandschap en Monumentenzorg.

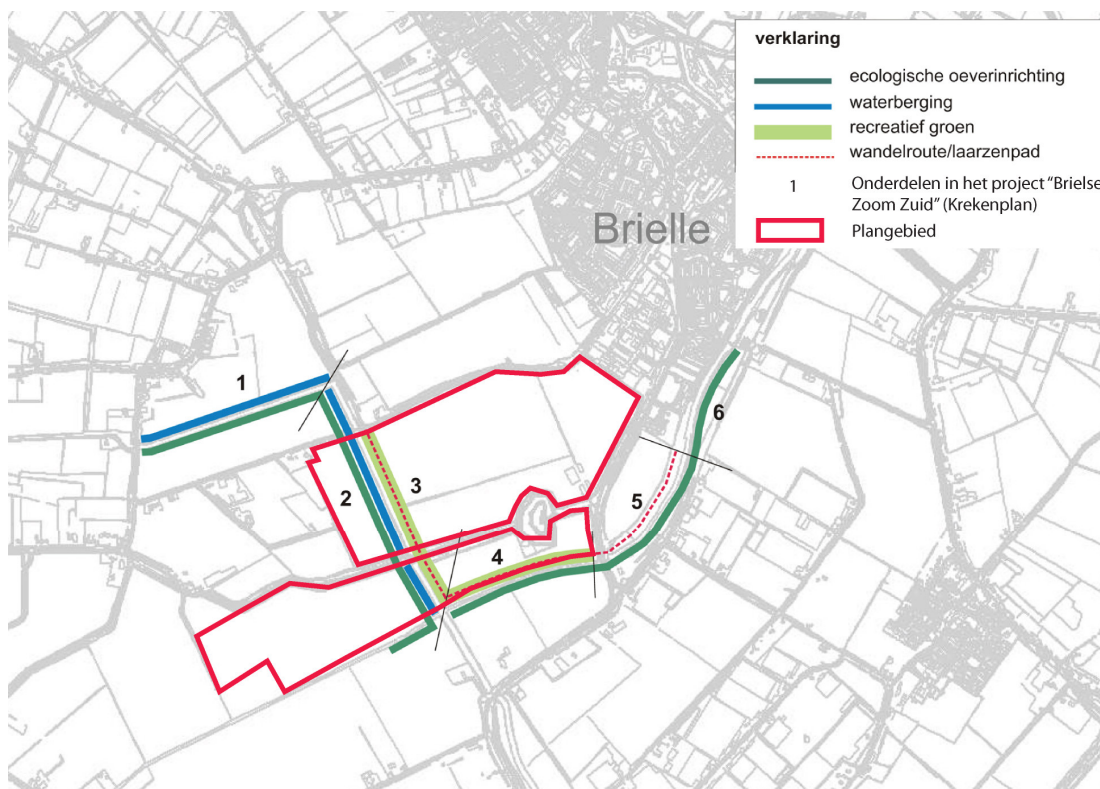

Figuur 2.2 Cultuurhistorische hoofdstructuur provincie Zuid-Holland (aug. 2008)

2.2.4 Ecologische verbindingzones

In Nota Ruimte (Ministerie van VROM, 2005) is vanuit het Rijk de belangrijkste kaders en randvoorwaarden gegeven voor de ruimtelijke ontwikkeling in Nederland. Onderdeel van de Nota Ruimte is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS bestaat uit begrensde gebieden die worden aangemerkt als bestaande bos- en natuurgebieden, nieuwe natuurgebieden, netto begrensde robuuste verbindingen, de grote wateren en de Noordzee. De EHS moet (inclusief robuuste verbindingen) in 2018 zijn gerealiseerd. De concrete uitvoering van de EHS is de taak van de provincies. Provincie Zuid-Holland heeft dit verder uitgewerkt in een Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). De PEHS is voor Voorne-Putten vervolgens verankerd in de ontwikkelingsvisie "De Kreeken van Voorne-Putten" (Stadsregio, december 2006). In dit Kreekenplan wordt het deel van de PEHS dat door het plangebied van golfbaan Lagerwoude loopt uitgewerkt in het project met de naam 'Brielse Zoom Zuid'. Dit project gaat er vanuit dat ontwikkeling van de ecologische doelstellingen gekoppeld wordt aan de aanleg van een golfbaan. In figuur 2.3 is een uitsnede opgenomen uit het Kreekenplan. Ten aanzien van de PEHS is in de streekplanuitwerking het volgende opgenomen:

In het gebied van de geplande golfbaan liggen twee ecologische verbindingen van de PEHS. Daarvan loopt één verbinding oost-west door het plangebied van globaal de Strypse Wetering naar het Spui bij Brielle (en uiteindelijk naar het Brielse Meer). De andere verbindingsszone sluit hierop aan en loopt naar het zuiden (richting de N57). In het Kreekenplan voor Voorne-Putten zijn de ecologische verbindingsszones van de PEHS nader uitgewerkt. Het Kreekenplan geeft aan dat de oostwest-verbinding langs de Sluiswetering en het Spui aangelegd zal worden. Daarbij moeten op één oever van de voormalige kreek een recreatief pad en aan de noordzijde een brede ecologische oeverzone gerealiseerd worden. De hoofdwatgang die tussen de Strypse Wetering en de N57 loopt, moet een verbreding t.b.v. waterberging met ernaast een brede ecologische oeverzone krijgen. Ook langs deze watgang moet, tussen de Zuurlandsdijk en de Sluiswetering, op één oever een recreatief pad gerealiseerd worden. De genoemde zones, met een breedte van in totaal 50 tot 100 meter, moeten in het inrichtingsplan van de golfbaan ingepast worden. De aanleg dient door de initiatiefnemer, conform de voorwaarden van het definitieve Kreekenplan, te geschieden. Voor de ecologische verbindingsszones die opgenomen zijn in de PEHS is in principe een financiële bijdrage mogelijk van de provincie.

Figuur 2.3 Uitgewerkte deel van de PEHS in het Project 'Brielse Zoom Zuid' uit het Krekenplan

2.2.5 Openbaarheid

Bij de aanleg van de golfbaan worden er door de provincie voorwaarden gesteld ten aanzien van de openbaarheid van het terrein voor met name wandelaars en fietsers. Tevens wordt gekeken naar mogelijkheden om Over deze openbaarheid is in de streekplanuitwerking het volgende opgenomen: *Zoals hiervoor (paragraaf 2.2.4) aangegeven komt er een wandelpad aan de noordoostzijde van de hoofdwatergang en een pad op de noordoever van de Sluiswatering. Verder blijft de Peltersdijk openbaar toegankelijk. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid om m.n. vanuit Brielle een aantrekkelijke wandeling te maken door het buitengebied.*

2.2.6 Waterberging

Met betrekking tot het waterbeleid is de Vierde Nota waterhuishouding (1998) een belangrijk kaderstellend document. Hoofddoelstelling van het rijksbeleid is 'het hebben en houden van een veilig en bewoonbaar land en het in stand houden en versterken van gezonde en veerkrachtige watersystemen, waarmee een duurzaam gebruik blijft gegarandeerd'. Verder wordt in de nota nader aandacht geschonken aan thema's als terugdringen van verdroging, vermindering van emissies van diffuse bronnen en waterbodemsanering.

In het "Basisrapport bij het advies van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw" wordt ingegaan op bedreigingen en kansen die water biedt. Kernbegrippen van de omgang met water zijn: betrouwbaar, duurzaam en bestuurbaar. De oplossing wordt gezocht in een drietrapsstrategie:

- Overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms vasthouden in bodem en oppervlaktewater;
- Zo nodig water tijdelijk bergen in retentiegebieden langs waterlopen, daarvoor moet ruimte worden gecreëerd;
- Pas wanneer 1 en 2 te weinig opleveren, water afvoeren naar elders of, als dat niet kan, het water opvangen in gebieden die gecontroleerd onder water gezet kunnen worden bij afvoeren die hoger zijn dan de maatgevende afvoeren.

Het waterbeleid voor het projectgebied is vastgelegd in het Waterstructuurplan Voorne-Putten van het Waterschap Hollandse Delta (Waterstructuurplan Voorne-Putten, 17 september 2002). In dit waterstructuurplan is onder andere het belang aangegeven van extra waterberging in het landelijk gebied. Als één van de projecten tot 2015 is opgenomen dat er een structurele vergro-

ting van het wateroppervlak moet plaatsvinden, aansluitend op bestaande watergangen met prioriteit voor ecologische verbindingzones. Ten aanzien van het waterbeleid is in de streekplanuitwerking het volgende opgenomen voor het projectgebied:

In het Kreekenplan (Ontwikkelingsvisie, De kreek van Voorne-Putten, december 2006) is voor de hoofdwatergang een verbreding opgenomen t.b.v. waterberging. Extra waterberging is noodzakelijk indien er per saldo bebouwing of verharding wordt toegevoegd (saldo tussen afbraak van gebouwen en nieuwbouw van golfaccommodatie). Dit moet in het terrein van de golfbaanontwikkeling worden opgenomen. Verdere uitbreiding van waterberging is mogelijk indien hierover goede afspraken gemaakt kunnen worden met het waterschap Hollandse Delta.

2.2.7 Verkeer

Over verkeer is in de streekplanuitwerking het volgende opgenomen: *Ontsluiting van de golfbaan kan uitsluitend plaatsvinden vanaf de huidige aantakking van het kavelpad op de hoek Rijksstraatweg/Peltersdijk. Bij de uitwerking van het plan dient aandacht te worden besteed aan de integrale effecten voor de verkeersafwikkeling op de Rijksstraatweg.*

2.2.8 Bestemmingsplannen Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis

Voor het plangebied gelden een drietal bestemmingsplannen. Hieronder is een overzicht opgenomen van de bestemmingsplannen met daarbij aangegeven welke bestemming daarin voor het plangebied geldt.

Westvoorne

Het plangebied heeft in het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Westvoorne de bestemming Agrarisch gebied. Watergangen en wegen hebben een bijpassende bestemming (Water en Verkeer). De Peltersdijk heeft ter hoogte van het plangebied de bestemming landchapselement.

Brielle

In het huidige bestemmingsplan van de gemeente Brielle hebben de gronden binnen het plangebied de bestemming Agrarische doeleinden met grondgebonden veehouderij en akker- en volleggrondstuinbouw. Door het gebied loopt een hoogspanningsmast en een leidingentracé met.

Hellevoetsluis

In het vigerende bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Hellevoetsluis heeft het plangebied de bestemming Agrarische doeleinden.

2.2.9 Aandachtspunten voor het ontwerp vanuit het beleidskader

Vanuit het beleidskader is een aantal uitgangspunten voor het ontwerp van de golfbaan af te leiden. De belangrijkste zijn:

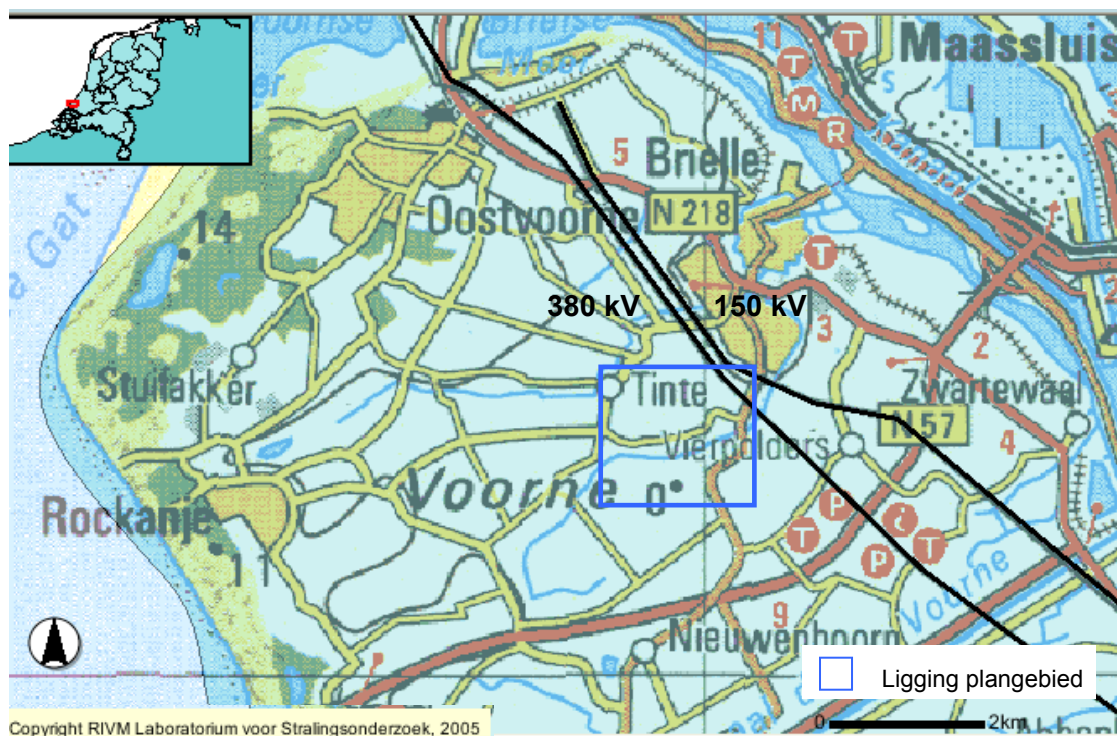
- Op het terrein is alleen golfgerelateerde bebouwing mogelijk (§ 2.2.2);
- Het schootveld van fort Penserdijk mag niet worden benadeeld door opgaande begroeiing en bebouwing (§ 2.2.3);
- De dijken moeten als afzonderlijke elementen herkenbaar blijven (§ 2.2.3);
- De ecologische verbindingzones uit het Kreekenplan dienen in het inrichtingsplan van de golfbaan ingepast te worden;
- De golfbaan moet deels voor wandelaars en fietsers openbaar blijven (door middel van wandelpaden en het open houden van de Peltersdijk);
- Het Kreekenplan geldt als uitgangspunt voor de inrichting van de golfbaan;
- Ontsluiting van de golfbaan kan uitsluitend plaatsvinden vanaf de huidige aftakking van het kavelpad op de hoek G.J. van den Boogerdweg/Peltersdijk;
- Op basis van de plangerichte uitwerking van de regelingen "Nieuwe Landgoederen" en "Ruimte voor Ruimte" is het mogelijk 19 woningen op de golfbaan te realiseren. Daardoor moet echter in het ontwerp van de golfbaan 22,5 hectare openbaar natuurgebied worden ontwikkeld.

Naast de aandachtspunten die volgen uit het beleidskader, lopen er twee hoge druk aardgasleidingen, een olieleiding en twee hoogspanningsleidingen door en langs het plangebied van de golfbaan en de woningen. Ten aanzien van de aardgasleidingen en de olieleiding betreft het

twee hoge druk aardgasleidingen met een diameter van 36" (914 mm) en een olieleiding van 24" (610 mm). In het ontwerp moet rekening worden gehouden met deze leidingen vanuit het oogpunt van externe veiligheid. Hierover zal contact opgenomen worden met de beheerders van de leidingen.

Ten aanzien van de hoogspanningsleidingen is de meest noordelijke een 150 kV leiding en de meest zuidelijke een 380 kV leiding. Uit overleg met Tennet en VROM³ blijkt dat ten aanzien van deze hoogspanningsleidingen de volgende punten van belang zijn voor het ontwerp van de golfbaan en de locatie van de woningen:

1. Tijdens onderhoud of calamiteit moet met groot materieel onder de leiding gewerkt worden. Het materieel zal ongestoord gebruik moeten kunnen maken van de ruimte onder de leidingen. Schade is niet uitgesloten of verhaalbaar. Het plaatsen van tees en greens is daarom niet aan te bevelen;
2. I.v.m. punt 1 zal het gedeelte t.p.v. de leidingstrook volledig afgesloten moeten kunnen worden i.v.m. de veiligheid;
3. Vanwege elektromagnetische straling zijn grote, langdurige en frequente bijeenkomsten onder de leidingen met klem af te raden;
4. Afslagplaatsen vanaf het dak van de oefenkooi zijn in verband met de veilige afstand tot de leidingen niet mogelijk tenzij ver genoeg van de leidingen;
5. Aanbevolen wordt de oefenkooi en het clubgebouw zo ver mogelijk van de buitenste leidingen te plaatsen;
6. Masten mogen niet geïsoleerd komen te staan, dus niet volledig in het water zetten;
7. Voornamelijk wordt geen problemen voorzien met de aanleg van een driving range onder of in de buurt van de hoogspanningsleidingen;
8. Ten noorden van de 380 kV leiding geldt een zone van 185 meter waarbinnen geen woningen gebouwd mogen worden. Ten zuiden van deze leiding geldt een vergelijkbare zone van 175 meter.

Figuur 2.4 Hoogspanningsleiding in het plangebied (Bron: RIVM, aug. 2008)

³ Bron: Advies van VROM in brief SAS/2005183118

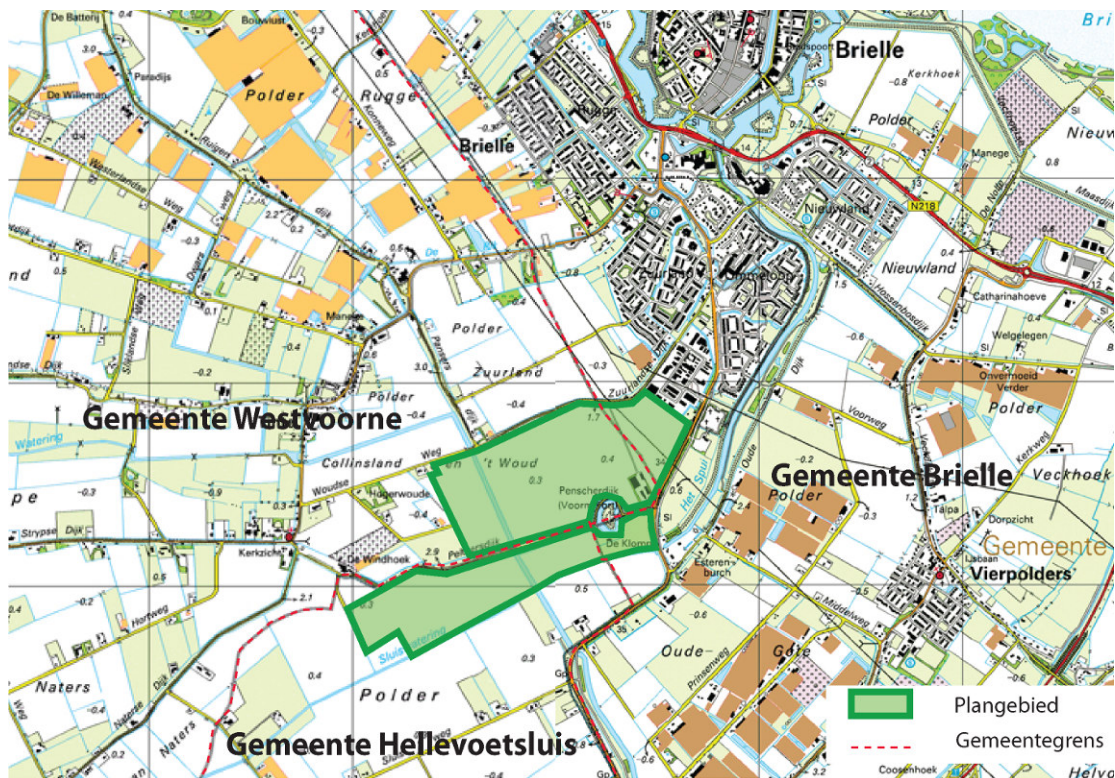
3 Voorgenomen activiteit en alternatieven en varianten

3.1 De voorgenomen activiteit

Het voornemen betreft de aanleg van een volwaardige 18-holes golfbaan met een korte 9 holes oefenbaan, driving range, clubgebouw en bijbehorende voorzieningen zoals parkeerterrein en natuurontwikkeling. Daarnaast is de realisatie van 19 woningen op basis van een plangerichte uitwerking van de provinciale regelingen “Nieuw Landgoederen” en “Ruimte voor Ruimte” onderdeel van het voornemen. Het beschikbare grondoppervlak bedraagt circa 85 hectare. Hiervan wordt circa 62,5 hectare gebruikt voor de golfbaan en de woningen. De resterende circa 22,5 hectare is bestemd voor natuurontwikkeling.

Het plangebied is het gebied waarbinnen inrichtingsmaatregelen getroffen kunnen worden in het kader van de aanleg van de golfbaan en de realisatie van de woningen. De inrichtingsmaatregelen kunnen behalve op het plangebied ook effect hebben op omliggende gebieden. Het studiegebied is daardoor groter dan het plangebied. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen, afhankelijk van de reikwijdte van de milieueffecten.

Het plangebied is gelegen ten zuidwesten van de kern Brielle, grenzend aan het industrieterrein 't Woud. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Zuurlandsedijk in het noorden, het Sluiswatering in het zuiden, 't Woud in het oosten en Hogerwoude in het westen (zie figuur 3.1 voor de exacte begrenzing van het plangebied). Het plangebied bevindt zich op het grensgebied van drie gemeenten: Hellevoetsluis, Brielle en Westvoorne.

Figuur 3.1 Begrenzing plangebied

3.2 Alternatieven

Op grond van de Wet milieubeheer dienen in het MER realistische alternatieven te worden beschreven. In het MER worden het nulalternatief, basisalternatief, golfalternatief, voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief beschreven.

3.2.1 Nulalternatief

Het nulalternatief is de situatie na autonome ontwikkeling. Onder autonome ontwikkeling wordt verstaan de situatie die ontstaat bij uitvoering van vastgesteld of voorgenomen beleid, maar zonder realisatie van de golfbaan.

In het nulalternatief behouden de huidige gronden hun agrarische functie. Aangezien de realisatie van de PEHS in het Kreekenplan gekoppeld is aan de realisatie van de golfbaan, wordt er vanuit gegaan dat deze ontwikkeling op korte termijn geen doorgang zal vinden in de autonome ontwikkeling.

Door de continuering van het agrarisch gebruik zal er in de autonome ontwikkeling geen verandering optreden in de milieusituatie.

Het nulalternatief dient als referentiekader voor de effecten van de voorgenomen activiteit. Dit houdt in dat de effecten van de aanleg van de golfbaan met of zonder de woningen worden beschreven en beoordeeld ten opzichte van het nulalternatief.

3.2.2 Basisalternatief

Het basisalternatief is gebaseerd op de uitgangspunten die mede volgen uit de streekplanuitwerking Voorne (zie ook § 2.2.9). Deze uitgangspunten zijn vertaald naar een ontwerp van de golfbaan. In het ontwerp van de golfbaan worden in totaal 19 woningen ingepast in het kader van een plangerichte uitwerking van de regeling Nieuwe landgoederen en Ruimte voor Ruimte van de provincie Zuid-Holland. In het plangebied wordt tevens invulling gegeven aan de randvoorwaarden van de provincie ten aanzien van de landgoederen. Dit betekent dat in het plangebied minimaal 22,5 hectare openbaar toegankelijke natuur wordt ontwikkeld. Bij de inrichting daarvan worden de uitgangspunten uit het Kreekenplan van de Stadsregio Rotterdam aangehouden.

Bij de ontwikkeling van de golfbaan wordt gekeken naar de mogelijkheid om recreatieve wandelroutes aan te leggen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de veiligheid van de wandelaar. De wegen in het plangebied blijven openbaar.

De golfbaan wordt zo optimaal mogelijk ingepast in het landschap, waarbij rekening gehouden wordt met de zichtlijnen (openheid van het landschap) vanaf het fort en de hoogspanningsmasten en buisleidingen (veiligheidszone).

Vanuit het basisalternatief zullen enkele inrichtingsvarianten worden bekeken. De variabelen zijn onder andere de ligging van de natuurgebieden en de waterpartijen/-gangen (bijvoorbeeld wel of niet een robuuste waterzone, wel of niet een aaneengesloten natuurzone) en de ontsluiting van de golfbaan en woningen op de G.J. van den Boogerdweg.

3.2.3 Golfalternatief

Het golfalternatief bestaat uit de ontwikkeling van de golfbaan zonder de 19 woningen. Bij de inrichting van de golfbaan worden de uitgangspunten uit het Kreekenplan aangehouden.

Bij de ontwikkeling van de golfbaan wordt gekeken naar de mogelijkheid om recreatieve wandelroutes aan te leggen. Belangrijk aandachtspunt daarbij is de veiligheid van de wandelaar. De wegen in het plangebied blijven openbaar.

De golfbaan wordt zo optimaal mogelijk ingepast in het landschap, waarbij rekening gehouden wordt met de zichtlijnen (openheid van het landschap) vanaf het fort en de hoogspanningsmasten en buisleidingen (veiligheidszone).

Vanuit het golfalternatief zullen enkele inrichtingsvarianten worden bekeken. De variabelen zijn onder andere de ligging van de natuurgebieden en de waterpartijen/-gangen (bijvoorbeeld wel

of niet een robuuste waterzone, wel of niet een aaneengesloten natuurzone) en de ontsluiting van de golfbaan op de G.J. van den Boogerdweg.

3.2.4 Voorkeursalternatief

Het voorkeursalternatief is het alternatief dat de initiatiefnemer, op basis van de in de fase van planontwikkeling en m.e.r. verkregen inzichten en kennis, daadwerkelijk wil gaan uitvoeren. In de formulering van het voorkeursalternatief spelen, naast de milieuaspecten ook financiële, uitvoeringstechnische en/of beheersaspecten een rol.

3.2.5 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) is een verplicht onderdeel van ieder MER. Volgens de Wet milieubeheer (artikel 7.10 lid 3) is het MMA “het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen dan wel, zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de best bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt”.

Het MMA wordt ontwikkeld door een analyse van de verschillende onderdelen in de varianten. In het MMA worden, daar waar mogelijk, op onderdelen aanvullende maatregelen getroffen om negatieve milieueffecten zoveel mogelijk te beperken en positieve milieueffecten zo veel mogelijk te bevorderen. Belangrijke aandachtspunten voor het MMA voor Lagerwoude zijn de optimalisatie van het krekplan en de PEHS, de optimalisatie van de waterhuishouding, het optimaal inpassen van fort Penserdijk en het beperken van verkeersoverlast op de G.J. van den Boogerdweg.

4 Omgevingsanalyse

4.1 Algemeen

Vooruitlopend op het MER wordt in dit hoofdstuk kort ingegaan op de huidige (milieu)situatie van een aantal aspecten in het plangebied. Voor een aantal aspecten zal in de aanloop naar het MER nog nader onderzoek worden gedaan. Een definitief overzicht van onderwerpen waaraan in het MER aandacht zal moeten worden besteed, zal worden gegeven in de door het bevoegd gezag vast te stellen richtlijnen.

4.2 Ruimte gebruik

Het voornaamste grondgebruik in het plangebied is op dit moment akkerbouw (aardappels, bieten, graan) en in beperkte mate tuinbouw (potplanten). Het gebied kenmerkt zich door het grootschalige karakter van de percelen met een grote mate van openheid.

Figuur 4.1 Ruimtegebruik plangebied is vooral gericht op akkerbouw

4.3 Bodem en water

In de SMB voor de streekplanuitwerking Voorne is een korte beschrijving gegeven van de aspecten bodem en water. In het kader van het MER zal nog bodemonderzoek worden uitgevoerd.

De bodem in het plangebied bestaat uit kreekbeddinggronden met (lichte en zware) zavel en klei. Aan de zuidzijde van het plangebied is sprake van een (gekanaliseerde) oude kreekloop. De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van NAP -0,4 m ten noorden van de Zuurlandse dijk tot NAP +0,4 m ten zuiden van deze dijk. De dijken liggen op NAP +1,7 m (Zuurlandsedijk) resp. NAP +2,9 m (Peltersdijk).

Het plangebied staat onder lichte invloed van brakke kwel. Dit leidt tot hoge zoutconcentraties in het oppervlaktewater. Metingen uit 2005 geven aan dat het chloridegehalte in de winter rond de 300-350 mg/l ligt en dat het gehalte in de zomer daalt naar 150-200 mg/l (waarschijnlijk als gevolg van meer inlaten) [Bron: Waterschap Hollandse Delta]. Ter voorkoming van verzilting van de bodem wordt het oppervlaktewatersysteem van de polder doorgespoeld met zoet water vanuit het Brielse Meer. Dit zoetwaterreservoir wordt op haar beurt samengevoegd met water uit de Maas en de Rijn. De afwatering van het polderwater wordt verzorgd door een apart stelsel van watergangen, dat uiteindelijk uitmondt in het Kanaal door Voorne. De waterkwaliteit in het plangebied wordt ook beïnvloed door het huidige agrarische gebruik. Bemesting leidt tot uitspoeling van nutriënten. Ook het gebruik van bestrijdingsmiddelen heeft een negatieve invloed op de waterkwaliteit. Op een wat hoger schaalniveau, dat van Voorne als geheel, is sprake van een

tekort aan waterberging waardoor bij extreme neerslag overlast kan ontstaan in het landelijk gebied.

Voor de aanleg van de golfbaan zullen watergangen en -partijen worden gegraven. De grond die hierbij vrijkomt wordt gebruikt voor plaatselijke verhogingen van het maaiveld. Een gesloten grondbalans is daarbij uitgangspunt. Voor de tees en de greens zal een beperkte hoeveelheid zand aangevoerd worden. In het MER zal nader ingegaan worden op de grondbalans.

4.4 Natuur

Door het plangebied loopt een deel van de PEHS. Bestaande natuurwaarden in het gebied bevinden zich bij fort Penserdijk, langs de dijken en langs de watergangen. Het fort is omringd door bomen en een watergang met brede rietoevers. De dijken hebben een zekere natuurwaarde als bloemdijk. Langs de watergangen zijn op verschillende plekken (brede) rietoevers aanwezig.

In het plangebied is een inventarisatie uitgevoerd om de aanwezigheid van (beschermde) flora en fauna in kaart te brengen (Van der Helm Milieubeheer, 23 juli 2008). Tijdens deze inventarisatie zijn beschermde amfibieën, vogels en zoogdieren aangetroffen. Tevens zijn er vleermuizen aangetroffen. Er zijn geen beschermde vissen of flora aangetroffen.

4.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de SMB voor de streekplanuitwerking Voorne-Putten is ten aanzien van de thema's landschap, cultuurhistorie en archeologie een korte beschrijving opgenomen. Deze is hieronder overgenomen. In het MER zal waar nodig verder ingegaan worden op deze thema's.

4.5.1 Landschap

Het plangebied is gelegen in het polderlandschap van het eiland Voorne. Kenmerkend is de grote mate van openheid en het grootschalige karakter van de percelen. De gronden worden gebruikt voor akkerbouw (aardappelen, bieten, graan) en in beperkte mate voor tuinbouw (potplanten). De ruimtelijke opbouw wordt bepaald door de verschillende ringdijken om de diverse polders, het voormalige Fort Penserdijk en de aanwezigheid van een enkele boerderij met rondom erfbeplanting.

Vanuit het plangebied zijn de kernen van Tinte en Brielle waarneembaar. Aan de oostrand van het plangebied wordt het landschapsbeeld in sterke mate bepaald door twee hoogspanningslijnen en (de achterkant van) het bedrijventerrein 't Woud te Brielle.

4.5.2 Cultuurhistorie

Het plangebied maakt onderdeel uit van het topgebied Cultureel Erfgoed Voorne/Brielle/Bernisse conform de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van Zuid-Holland en is tevens Belvedere-gebied. Een groot deel van Voorne-Putten, waaronder het plangebied, is als zodanig aangewezen vanwege het historische dijkenpatroon, de strakke lijnen in de nieuwelandpolders, het krekenselsel, een aantal oude kernen en linten en de verdedigingslinie tussen Brielle en Hellevoetsluis.

Het Fort Penserdijk maakt onderdeel uit van de Stelling van de Monding der Maas en het Harinvliet. De stelling verdedigde Voorne met behulp van vier fortificaties en een waterlinie. Zuidwest van het fort gold een schootsveld met een straal van 700 m dat vrij van bebouwing gehouden diende te worden. Het zuidelijke deel van het plangebied (ten zuiden van de Peltersdijk) ligt binnen dit schootsveld. Het fort staat onder bescherming van de Monumentenwet (rijksmonument).

4.5.3 Archeologie

De Archeologische Monumenten Kaart (AMK) toont (nog) geen terreinen binnen het plangebied waar sprake is van bekende archeologische waarden. Op de zogenaamde Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) staat de zogenaamde verwachtingswaarde aangegeven. Deze waarde is bepaald aan de hand van de huidige kennis over de relatie tussen landschap en de ligging van archeologische vindplaatsen.

Voor vrijwel het gehele plangebied geldt een redelijke tot grote kans op de aanwezigheid van archeologische sporen.

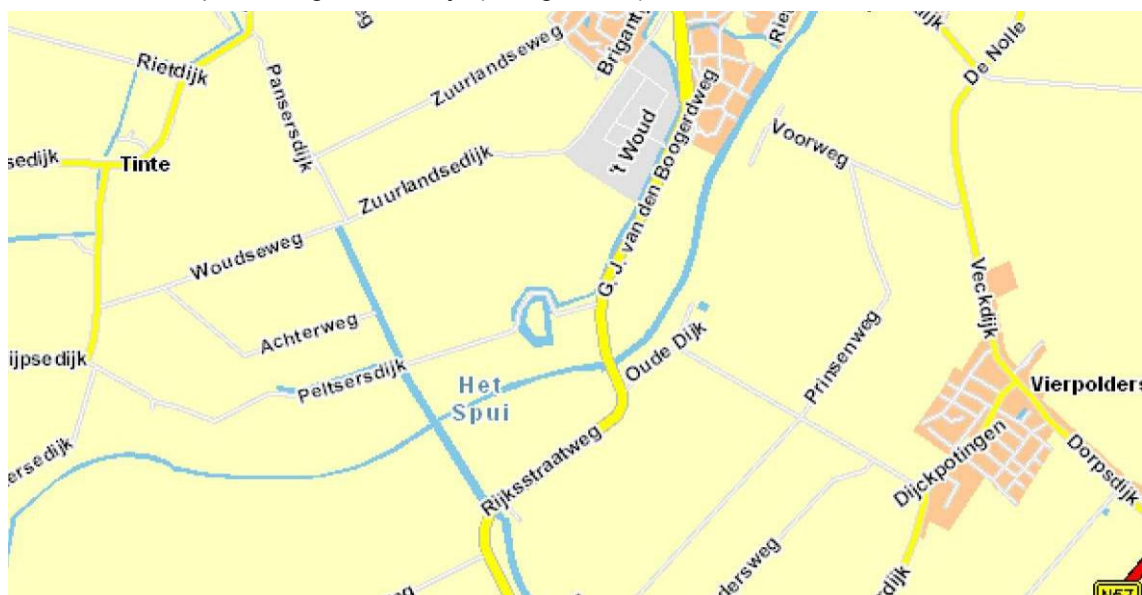
Nader onderzoek van Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR) ten behoeve van het voorontwerp-bestemmingsplan Landelijk Gebied van de gemeente Westvoorne heeft uitge-
wezen dat in het plangebied met name langs de dijken bewoningssporen uit de Middeleeuwen aangetroffen kunnen worden.

Figuur 4.2 Fort Penserdijk

4.6 Ontsluiting en verkeer

Het plangebied grenst aan de G.J. van den Boogerdweg en de Zuurlandsedijk en wordt doorsneden door de polderweg Peltersdijk (zie figuur 4.3).

Figuur 4.3 Straatnamen

De G.J. van den Boogerdweg vormt de ontsluiting van Brielle in de richting van Hellevoetsluis. Verkeerstellingen die in 2001 zijn verricht hebben opgeleverd dat de verkeersintensiteit op een werkdag ca. 6400 motorvoertuigen per etmaal bedraagt. Ca. 3% daarvan is vrachtverkeer. Op de polderwegen is sprake van een aanmerkelijk lagere verkeersintensiteit. De wegen zijn dusdanig smal dat twee auto's elkaar niet goed kunnen passeren. Van de Peltersdijk zijn telgegevens beschikbaar: in 2001 is hier een etmaalintensiteit van 174 motorvoertuigen vastgesteld. Van de Zuurlandsdijk zijn momenteel geen telgegevens beschikbaar. In het kader van het MER zal contact worden opgenomen met Waterschap Hollandsche Delta, beheerder van de polderwegen, voor de meest recente telgegevens.

5 Beoordelingskader MER

5.1 Algemeen

In het MER zal worden onderzocht welke milieugevolgen optreden als gevolg van de voorgenomen activiteit, zowel in het plangebied als in de omliggende gebieden (studiegebied). Het gaat hierbij niet alleen om negatieve, maar ook om positieve gevolgen voor het milieu. Er wordt onderscheid gemaakt in effecten die optreden in de aanlegfase en effecten die optreden in de gebruiksfase. Tevens wordt onderscheid gemaakt in blijvende en tijdelijke effecten. Voorts wordt in het MER bekeken in hoeverre de negatieve effecten met maatregelen kunnen worden beperkt en op welke manier de positieve gevolgen kunnen worden versterkt.

In de volgende paragrafen wordt per milieuaspect beknopt aangegeven welke effecten in het MER aan de orde komen.

5.2 Ruimtegebruik

Beschreven worden de veranderingen in het ruimtegebruik op de locatie en eventuele effecten op het ruimtegebruik in het omringende gebied. Daarnaast wordt ingegaan op de effecten op het woon- en leefmilieu. Effecten op recreatie zijn hier onderdeel van.

5.3 Bodem en water

Hierbij wordt met name ingegaan op de bodemtechnische maatregelen die worden getroffen: aanpassing bodemopbouw, grondverzet, drainage, beregning. Daarnaast wordt ingegaan op eventuele verontreinigde locaties, de waterkwaliteit en de waterhuishouding. Het krekplan van Voorne-Putten zal hierbij worden meegenomen. In het kader van de watertoets zal afstemming plaatsvinden met het waterschap.

5.4 Natuur

In het kader van het MER wordt geïnventariseerd welke gegevens ten aanzien van het voorkomen van soorten aanwezig zijn, en voor welke soorten aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is. De effecten van de realisatie van de golfbaan op de aanwezige flora en fauna worden beschreven. Dit inclusief de positieve effecten van nieuw te ontwikkelen ecologische waarden (waterelementen en beplanting), mede in het kader van de PEHS en het krekplan.

5.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Er wordt ingegaan op de effecten van de realisatie van de golfbaan op de structuur van het landschap en karakteristieke patronen en elementen. Belangrijk is het effect op het open karakter van het gebied en de relatie tussen het landschap en het fort.

Daarnaast wordt gekeken naar eventuele effecten op cultuurhistorische en archeologische waarden. In het kader van het MER wordt een archeologisch bureauonderzoek conform de Richtlijnen van de provincie Zuid-Holland uitgevoerd.

5.6 Ontsluiting en verkeer

Er wordt ingegaan op de verkeerseffecten als gevolg van het toenemende bezoekersaantal. Daarnaast wordt in het MER ingegaan op mogelijke maatregelen rondom het oversteken van de Peltersdijk om van de ene kant van de golfbaan naar de andere kant te komen.

5.7 Geluid, lucht en externe veiligheid

De eventuele effecten op het geluidsaspect worden afgeleid van de verkeerseffecten. Om de effecten van de verkeersaantrekkende werking van de golfbaan en woningen op de luchtkwaliteit te berekenen, wordt gebruik gemaakt van een CARII berekening. Ten aanzien van externe veiligheid wordt gekeken naar de hoogspanningsleidingen, de aardgasleiding en de olieleiding.

6 Procedure

6.1 Algemeen

Om de ontwikkeling van de golfbaan Lagerwoude planologisch mogelijk te maken zal in drie gemeenten (Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis) een herziening van het bestemmingsplan moeten plaatsvinden. Dit betekent dat er drie parallelle bestemmingsplanprocedures doorlopen zullen worden. Voor de drie gemeenten zal één intergemeentelijk bestemmingsplan worden opgesteld en zal één m.e.r.-procedure worden doorlopen. In deze m.e.r.-procedure worden de (milieu)effecten van de ontwikkeling van de golfbaan als geheel in kaart gebracht. Het MER wordt vervolgens gezamenlijk met het intergemeentelijk bestemmingsplan in de drie gemeenten ter inzage gelegd. De procedure (tervisielegging, inspraak en afhandeling zienswijzen) van Startnotitie, MER en bestemmingsplan vindt gelijktijdig plaats in de 3 gemeenten.

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de m.e.r.-procedure zal verlopen.

6.2 Inspraak op de startnotitie

De m.e.r.-procedure is gestart met het opstellen van deze startnotitie door de initiatiefnemer (Fortis Vastgoed BV) en indiening bij het bevoegd gezag (gemeenteraden van Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis). Vervolgens maken de gemeenten de m.e.r.-plichtige activiteit openbaar door middel van een publicatie. In de kennisgevingen wordt het publiek gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken na publicatie te reageren op de startnotitie en wordt een inspraak- en informatiebijeenkomst aangekondigd.

6.3 Richtlijnen

Op het moment van bekendmaking van de startnotitie wordt de startnotitie door de coördinerende gemeente voor advies toegezonden naar de Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie-m.e.r.), de provincie Zuid-Holland, het waterschap, de Inspecties VROM en LNV, en het RACM.

Binnen 11 weken na publicatie van de Startnotitie brengt de Cie-m.e.r., mede op basis van de ontvangen inspraakreacties en het advies van de wettelijke adviseurs, advies uit aan het bevoegd gezag (gemeenteraden van Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis) over de op te stellen Richtlijnen voor het MER. Op grond van het advies van de Cie-m.e.r. en de inspraakreacties stellen de gemeenteraden in principe binnen 16 weken na de ter visie legging de Richtlijnen vast.

De Richtlijnen geven aan waaraan het MER moet voldoen om een, vanuit het oogpunt van milieu, overwogen besluit te kunnen nemen over de aanvaarding van de op te stellen bestemmingsplannen voor de golfbaan.

6.4 Milieueffectrapport

Aan de hand van de richtlijnen wordt het milieueffectrapport (MER) opgesteld. Gelijktijdig wordt de herziening van de bestemmingsplannen in gang gezet.

Nadat het MER is opgesteld wordt het ter aanvaarding aangeboden aan het bevoegd gezag.

6.5 Aanvaarding van het MER

Het bevoegd gezag zal het milieueffectrapport beoordelen op aanvaardbaarheid. Hierbij dient antwoord te worden gegeven op de volgende vragen:

- voldoet het rapport aan de wettelijke eisen;
- voldoet het rapport aan de vastgestelde richtlijnen;
- bevat het rapport geen onjuistheden.

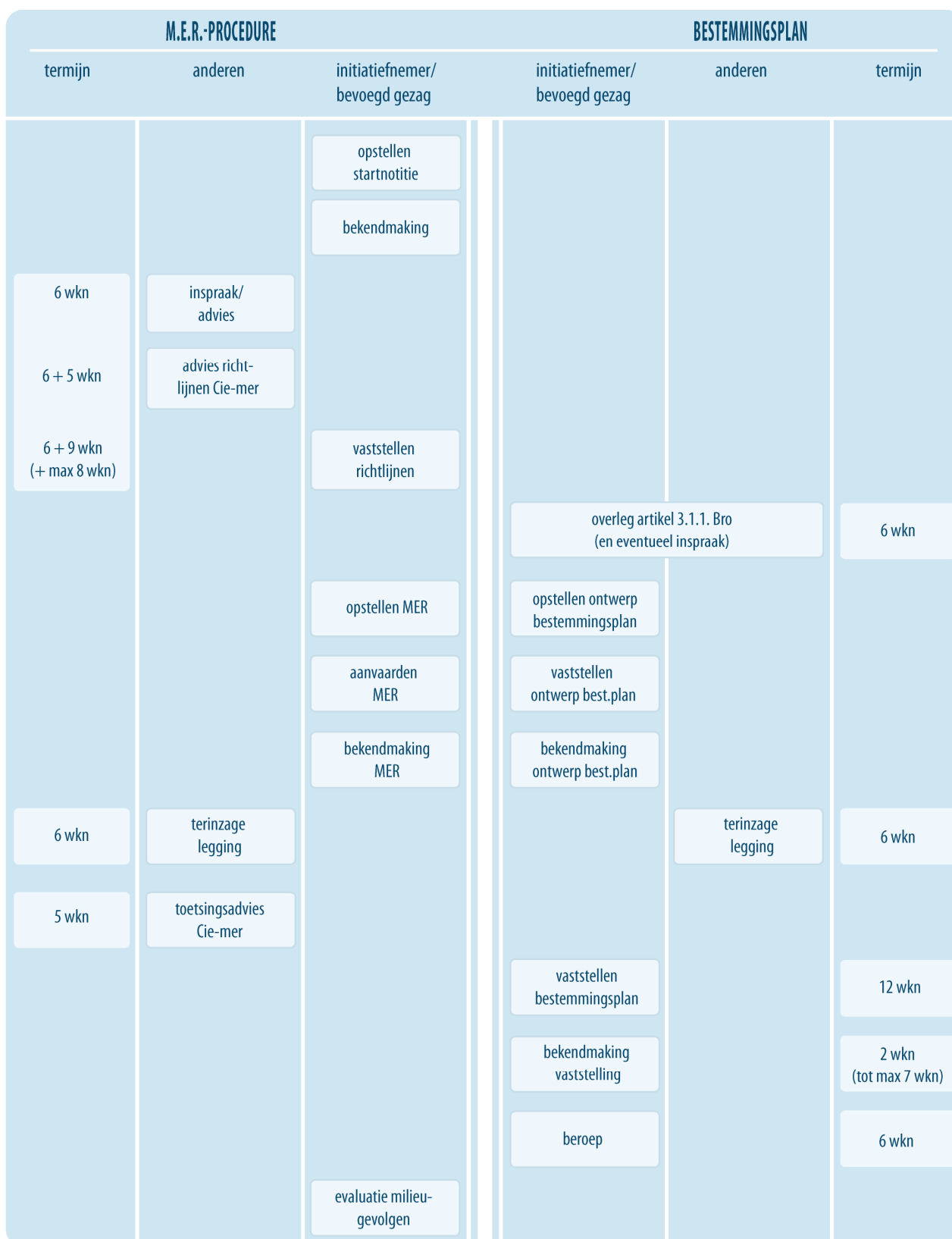
6.6 Inspraak en toetsingsadvies

Na beoordeling en aanvaarding van het milieueffectrapport door het bevoegd gezag kan de inspraakprocedure worden ingegaan. De mogelijkheid tot inspraak op het MER wordt via een publicatie bekend gemaakt. In dat kader wordt een openbare hoorzitting georganiseerd, waar insprekers hun opmerkingen mondeling kunnen toelichten. Tevens wordt door het bevoegd gezag een exemplaar van het rapport naar de Cie-m.e.r. en de overige adviseurs gestuurd. Tot 6 weken na bekendmaking wordt een ieder de gelegenheid gesteld om in te spreken op het MER.

Binnen 5 weken na de inspraakperiode wordt het MER door de Cie-m.e.r. getoetst op de wettelijke eisen, juistheid en volledigheid. Bij de toetsing worden de binnengekomen inspraakreacties betrokken. Als uitgangspunt voor de toetsing geldt dat het milieueffectrapport voldoende kwaliteit bevat om tot een afgewogen besluit te komen over het herzien van de vigerende bestemmingsplannen. Het eindoordeel van de Cie- m.e.r. wordt, nadat dit is besproken met het bevoegd gezag, neergelegd in een toetsingsadvies.

Het MER wordt als onderliggend document toegevoegd bij het ontwerp van de herziening van de bestemmingsplannen en vormt hiermee een belangrijk document voor de aanvaarding daarvan.

In figuur 6.1 zijn de m.e.r.-procedure en de procedure voor herziening van de bestemmingsplannen naast elkaar gezet.

Figuur 6.1 Procedure voor de vaststelling van een bestemmingsplan en de m.e.r.-procedure

7 Literatuur- en begrippenlijst

7.1 Gebruikte literatuur

Adviesbureau Willie Fikken, 27 september 2006; Stadsregio Rotterdam
Strategische Milieubeoordeling Streekplanuitwerking Voorne

Provincie Zuid-Holland en Stadsregio Rotterdam, maart 2007
Streekplanuitwerking Voorne, RR2020, onderdeel van de gebiedsuitwerking Voorne

RBOI, december 2006; Stadsregio Rotterdam
De Kreken van Voorne-Putten, visie op hoofdlijnen en plan van aanpak, Ontwikkelingsvisie

Van der Helm Milieubeheer, 23 juli 2008
Rapportage inventarisatie flora- en fauna geplande golfbaan te Brielle

7.2 Gebruikte begrippen

Afkortingen en begrippen	Uitleg
(Project)MER	Het milieueffectrapport
(project-)m.e.r.	De procedure van de milieueffectrapportage
Milieueffecten	De effecten van relevante milieuaspecten op de alternatieven.
Plangebied	Het gebied waarbinnen de voorgenomen activiteit ontwikkeld moet worden.
Studiegebied	Het plangebied plus de directe omgeving. De grootte van het studiegebied is afhankelijk van de reikwijdte van de effecten, die per aspect verschillen.
Huidige situatie	De situatie zoals die op het moment van schrijven van deze startnotitie geldt.
Autonome ontwikkeling	De situatie bij uitvoering van vastgestelde of voorgenomen beleid, maar zonder verdere ontwikkeling van de golfbaan.
Alternatief	Omvat alle planelementen, en is derhalve in principe realiseerbaar.
Variant	Omvat slechts één of enkele planelementen, zoals de ligging van de natuurgebieden of de ontsluiting van de golfbaan.